

NACIONALNI PARK KOPAONIK

Suvo Rudište bb, Kopaonik
Miluna Ivanovića 10, 36350 Raška
Raška 36354
Srbija

Telefon: +381 36 54 71 011

Nacionalni park Kopaonik je idealna destinacija za sve ljubitelje prirode, aktivan odmor, ali i beskrajne šetnje i obilaske mnogobrojnih prirodnih lepota, atrakcija i znamenitosti. Ovde vas očekuju neverovatni prizori, guste četinarske šume, neobičan biljni i životinjski svet, čudne stene, brze planinske reke, ostaci mnogobrojnih rudnika iz različitih perioda, skrivena svetilišta, visoki vodopadi i urvinska jezera. Iako je ova srebrna planina poznata kao zimska lepotica, svake godine sve veći broj turista dolazi leti na Kopaonik kako bi u hladu prelepih gustih

šuma pronašli savršeni odmor. Sadržaj:

Gde se nalazi

Šta običi

Prirodne lepote

Biljni i životinjski svet

Atrakcije

Znamenitosti

Pešačke staze i vidikovci

Izletišta

Lovni turizam

ATV staza

Arheološki lokaliteti

Aktivnosti

Manifestacije Nacionalni park Kopaonik se nalazi pod zaštitom države od 1981.

godine, i obuhvata 1375,2 hektara, izdvojenih u 13 rezervata prirode, 26 prirodnih spomenika, 12 geomorfoloških, 6 geoloških, 8 hidroloških i 15 objekata svrstanih u

nepokretna kulturna dobra, a po broju endemičnih vrsta predstavlja jedan od

najznačajnijih centara biodiverziteta endemične flore Srbije. U okviru Nacionalnog parka nalazi se trinaest prirodnih rezervata, koji se nalaze u prvom stepenu zaštite: Kozije stene, Duboka, Suvo rudište, Jelak, Metođe, Samokovska reka, Barska reka, Gobelja, Jankove bare, Mrkonje, Vučak, Bele Stene i Jelovarnik. Gde se nalazi Planina Kopaonik se nalazi u centralnom delu Srbije, i pruža se oko 75 kilometara u pravcu severozapad - jugoistok, pri čemu u središnjem delu dostiže širinu oko 40 km. Sa zapadne strane Kopaonika nalaze se duboke kotline i klisure Barske i Lisinske reke. Na istočnom delu protiču Duboka i Brzećka reka, a na severu Ciganska i Gobeljska reka. Do planine Kopaonik možete doći koristeći tri putna pravca: preko Brzeća, Jošaničke banje, ili preko Raške. Šta običi U Nacionalnom parku Kopaonik možete obići mnogobrojne prirodne lepote, i uživati u neverovatnim prizorima kao iz bajke, dok vam iznad glave proleću sivi soko, balkanska ušata ševa, gaćaste kukumavke i druge neobične ptice, ušuškani u hladovini šuma bukvi, jela i smrče. Popnite se na Nebeske stolice, poznatije i kao Crkvine, i obiđite ostatke ranohrišćanske crkve sv. Prokopija, arheološke ostatke jama i rudnika i dugo skrivani vodopad Jelovarnik. Ne propustite da obiđete Metođe, staro narodno svetilište skriveno u omanjoj pećini, posvećeno svetom Metodiju, u kome se nalazi i čudotvorni izvor, napušteno, srednjovekovno rudarsko okno iz koga teče pitka voda, kao i neobičan gejzir Gvozdac, čiji se mlaz ustremljuje ka nebu i do 5 m u visinu. Izaberite za odmor izletišta Kadijevac i prošetajte drvenim stazama preko najveće tresave na Kopaoniku, Jankove bare, i uživajte u svadbenom letu šumske šljuke, a zatim obiđite Samokovsku reku, ostatke Jeličić strugare i spomenik iz I svetskog rata, Đakov grob. Posetite izletišta Đorov most i krenite na litice Kozje stene kako bi ste videli neverovatan Mijatovića jaz, stare bačije i brvnare i nestvaran pogled na nepregledan niz planinskih vrhova u daljini. Ako volite divlje predele i avanturu obiđite Prirodni rezervat Gobelja, gde ćete još uvek pronaći tako redak runolist i magične prizore klisure Gobeljske reke ili Prirodni rezervat Barska reka, gde se skriva veoma nepristupačan vodopad na Barskoj reci. Za opuštanje vam predlažemo Semeteško jezero i njegova mala plutajuća ostrva, a ako budete imali sreće, možda ugledate i ovdašnjeg endemskog daždevnjaka. Odvažniji odavde mogu obići još dva mala urvinska jezera, Gornje (Dugačko) i Donje (Malo) jezero, do kojih vode

markirane staze.

Prirodne lepote
Nebrojene prirodne lepote koje skriva planina Kopaonik, svakako su razlog zbog koga ćete se iznova vraćati, kako bi ste uživali u njihovim neobičnim čarima. U NP Kopaonik se nalaze mnogobrojni geomorfološki spomenici, kao što su: kamene granitne figure (Lisičja stena, Pajin grob, Suvi vrh, Jankov breg, Babin grob, Visoki deo i Karaman – Vučak); i tragovi ledenog doba (Cirk Krčmar, Cirk Široki do i Cirk Velika Gobelja). Ovde se takođe nalaze i geološki spomenici: Velika stena, Velika Šiljača, Jelica, Žljebeć, Gvozdac i Oštri krš; hidrološki spomenici, tj. izvori i vrela: Vrelo Duboko, Gejzir Gvozdac, izvor Marina voda, izvor Krčmar, vodopad Barska reka, vodopad Jelovarnik i Semeteško jezero. A NP Kopaonik takođe obuhvata i strogo zaštićene vodotokove slivova Samokovske, Gobeljske, Barske, Brzečke i Duboke reke, koje se ubrajaju i u hidrološke spomenike Srbije. Biljni i životinjski svet
Neverovatan bogat biljni i životinjski svet čini Kopaonik jednim od najznačajnijih centara biodiverziteta endemične flore Srbije. Visokoplaninska flora Kopaonika zastupljena je sa 825 biljnih vrsta i podvrsta, što predstavlja 1/5 ukupne flore Srbije. Visinsko smenjivanje vegetacije na Kopaoniku izuzetno je pravilno. U dolini reka rastu guste šume vrba, topola i jova, koje smenjuju šume crnog bora, cera i sladuna, šume kitnjaka i graba, šume medunca i crnog jasena, a zatim šume brdske bukve. Do 1100 mnv rastu šume hrasta kitnjaka, a do 1600 mnv šume bukve i jele, u koje prodiru smrča, koja dominira u šumama od 1550 do 1750 mnv. Na samim vrhovima rastu žbunaste polegale kleke i borovnice, niska smrča, a iznad 1950 mnv samuju alpske suvate. Za gljivare Kopaonik je pravo otkrovenje, jer ovde raste 219 vrsta gljiva, od kojih su neke retke ili su po prvi put nađene na području bivše Jugoslavije. U bistrim rekama Kopaonika nalaze se autohtone vrste potočne pastrmke, a često plivaju i vidre, dok se oko reka nalazi veliki broj vodozemaca i gmizavaca. Fauna sisara obuhvata 40 autohtonih vrsta, od kojih se majušni puh orašar i sivi vuk nalaze na Crvenoj listi Evrope, kao veoma ugrožene vrste. Na Kopaoniku se gnezde mnogobrojne ptice (oko 173 vrste), od kojih su najvažnije: sivi soko, balkanska ušata ševa, obična vetruška, mišar, planinska crvenperka, planinska senica, gaćasta kukumavka, sova utina, itd. Atraksije
Najvažnije atrakcije

Nacionalnog parka Kopaonik su: Nebeske stolice

Vodopad Jelovarnik

Jankove bare

Metode i gejzir Gvozdac

Markove stene

Mijatovićev jaz

Kozje stene

Đorov most

Kadijevac

Semeteško jezero Nebeske stolice Greben Nebeske stolice na kome se nalazi

skupina stena, nalazi se južno od Pančićevog vrha. Ime im je nadenuo vojskovođa Živojin Mišić, posmatrajući ih sa Belog brda, jer su mu zaličile na stolice na kojima sede bogovi. Odavde se pruža fantastičan vidik na okolne vrhove Komova,

Durmitora, Bjelasice, Šar-planine i Koraba, kao i živopisna sela. Na ovom lokalitetu se nalaze i ostatci ranohrišćanske crkve sv. Prokopija, zaštitnika rudara, kao i arheološki ostaci Suvo rudište i Suva ruda, a u blizini je i vodopad

Jelovarnik. Vodopad Jelovarnik Vodopad Jelovarnik se nalazi u istoimenom prirodnom rezervatu, i drugi je po visini vodopad u Srbiji. Nalazi se 2,5 km istočno od Pančićevog vrha i okružen je gustim šumama bukve, smrče i planinskog javora. Vodopad Jelovarnik je visok 71 m i ima tri kaskade, a pronađen je tek 1998. godine.

Do vodopada Jelovarnik vodi srednje teška pešačka staza Nebeske stolice. Do vodopada se stiže lokalnim makadamskim putem Brzeće-Mramor-rudnik Zaplanina, a od prevoja Mramor udaljen je oko 4,5 km. Na putu ka vodopadu prolazi se kroz selo Čelići, odakle kreće uređena staza, dugačka oko 150 m. Jankove bare Prirodni rezervat Jankove bare obuhvata najveću tresavu na Kopaoniku, koju grade debele naslage mahovine. Do prirodnog rezervata Jankove bare možete stići pešačkom stazom koja počinje kod izletišta Kadijevac, ili dužom stazom od Sunčanih

vrhova. Metode i gejzir Gvozdac Prirodni rezervat Metode obuhvata kanjon i dolinu Brzečke reke. U ovom prirodnom rezervatu se nalazi popularno uređeno izletište, kao i srednje teška pešačka staza koja vodi do svetilišta posvećenom Sv. Metodiju, po kome je i dobilo ime, kao i do Gvozdca, gejzira hladne vode čiji mlaz dostiže 5-6 m visine. Markove stene Markove stene i Suvi jelak su granitne stene i

geomorfološki spomenici, koji se nalaze u okviru prirodnog rezervata Samokovska reka. Pored ovih granitnih stena visokih i do desetak metara, u ovom rezervatu, do koga se stiže kraćom laganom pešačkom stazom iz Konaka, možete videti

Samokovsku reku, interesantne zajednice smrče sa mahovinom, kiselicom i druge

vegetacije, kao i tresave, koje se nalaze neposredno pored Samokovske reke. Kozje

stene Prirodni rezervat Kozje stene nalazi se na zapadnoj strani planine Kopaonik, prema Jošaničkoj banji i obuhvata veoma strme i stenovite strane klisure Samokovske reke, pokrivene šumom smrče, jele i vresa. Do prirodnog rezervata Kozje staze vodi teža pešačka staza duga 10 km, koja počinje od izletišta Kadijevac u dva pravca, preko Mijatovića jaza, ili pored stare bačije i brvnare, a zatim do vrha Kukavica i dalje do izletišta Đorov most. Semeteško jezero Semeteško jezero se nalazi u selu Semeteš, ispod planine Kopaonik, udaljeno petnaestak kilometara od Raške. Iako ne pripada Nacionalnom parku Kopaonik, pored još dva manja jezera, ovo najveće urvinsko jezero na Kopaoniku predstavlja hidrološki spomenik. Na zelenoj treperavoj vodi ovog izuzetno dubokog jezera, čije dno u sredini ima oblik levka, često se stvaraju mala plutajuća ostrva, a oko jezera, koje je poribljeno, često se mogu videti endemski tritoni, tj. daždevnjaci. Do jezera se može doći dugom i teškom pešačkom stazom, ili automobilom asfaltnim putem Kopaonik - Rudnica - Radošići. Znamenitosti U Nacionalnom parku Kopaonik nalaze se mnogobrojne znamenitosti, koje možete obići tokom šetnje po markiranim pešačkim stazama. Najvažnije znamenitosti na Kopaoniku su: Pančićev mauzolej, Obelisk na Suvom rudištu, Mijatovića jaz, ostaci ranohrišćanske crkve sv. Prokopija, arheološki ostatci jama i rudnika, staro narodno svetište Metođe, ostaci Jeličić strugare, spomenik Đakov grob. Mijatovića jaz Mijatovića jaz je fascinantna kanal za vodu dužine 19 km, koji je 1929. godine prokopao domaćin Dragoljub Mijatović iz sela Žutice. Najatraktivniji deo ovog kanala, koji preusmerava tok kopaoničke reke Samokovke, dug oko 1 km, uklesan je direktno u litice zvane Kozje stene, na oko 1500m nadmorske visine. Nalazi se na početku teške i duge pešačke staze Kozje stene. Pančićev mauzolej Pančićev mauzolej se nalazi na najvećem vrhu Kopaonika, na Pančićevom vrhu, a sagrađen je u znak obeležavanja 50 godina planinarstva Srbije 1951. godine. Posvećen je poznatom srpskom botaničaru Josifu Pančiću. Obelisk na Suvom rudištu Obelisk na Suvom rudištu je geometrijska trigonometrijska tačka, a nalazi se na ivici napuštenog rudnika, na visini od 1970 mnv. Ova četvorostrana piramida visoka oko 15 m jedan je od simbola planine Kopaonik. Jeličić strugar Jeličić strugar je sagrađena početkom 20. veka i predstavljala je najmoderniju strugaru u Srbiji, koju je sagradio čuveni domaćin iz

Brusa, Boža Jeličić kada je od Aleksandra Obrenovića i Drage Mašin, dobio Kopaonik na upravljanje 1901. godine. Đakov grob U blizini ostataka Jeličić strugare nalazi se i zanimljiva spomen ploča Đakov grob, posvećena ubijenim đacima ratnicima tokom I svetskog rata.

Pešačke staze i vidikovci U Nacionalnom parku Kopaonik nalaze se mnogobrojne markirane pešačke staze i uređeni vidikovci, kojima možete prošetati Kopaonikom i upoznati se sa prirodnim lepotama i znamenitostima ove prelepe srebrne planine.

Ukoliko niste vični planinarenju, možete se obratiti direktno nacionalnom parku

Kopaonik i prijaviti se za organizovane pešačke ture u pratnji vodiča. U sezoni branja sezonskih šumskih plodova i sakupljanja lekovitog bilja možete ići i na

jednodnevni izlet u pratnji vodiča. Za sve informacije možete pozvati na brojeve

telefona: +381 36 5471 011, +381 36 54 71 229 ili +381 64 82 40 953. Pešačke

ture na Kopaoniku u pratnji vodiča se organizuju svakog dana, osim nedelje i

ponedeljka, sa polaskom u 10:30h. U zavisnosti od vaših fizičkih sposobnosti

izaberite pešačke staze na Kopaoniku: Lake staze Markov kamen (1,92 km) Srednje

teške staze Gljivarska staza (1,9 km) Jankove bare (12 km) (petak) Nebeske stolice (8

km) (subota) Metode (15 km) (sreda) Vodopad Jelovarnik (9 km) (utorak) Kanjon

Samokovske reke (8,5 km) Treska (4,2 km) (četvrtak) Kukavica (četvrtak) Teške

staze Oštri krš (Gobelja) (1,3 km) Kaznovske bačije - 14 km Karaman - vidikovac Bele

stene - 9,5 km (petak) Semeteško jezero Rvatske bačije Za uživanje u pogledu kroz

durbin na prelepe vidike na Kopaoniku, na raspolaganju su vam i vidikovci:

vidikovac Mala Greda i vidikovac Bele stene. Izletišta U Nacionalnom parku

Kopaonik nalaze se tri uređena izletišta: Đorov most, Kadijevac i izletišta Metode.

Ova izletišta poseduju uređen prostor sa stolovima i klupama, pokriven drvenim

nastrešnicama, i jedina su mesta u okviru Nacionalnog parka gde se nalaze ognjišta

na kojima je dozvoljeno loženje vatre. Kadijevac Izletišta Kadijevac se nalazi na putu

prema Jošaničkoj Banji, 7 km od turističkog kompleksa Konaci na Kopaoniku. U

okviru izletišta Kadijevac Nacionalni park Kopaonik pruža mogućnost kampovanja

tokom letnje sezone. Đorov most Izletišta Đorov most se nalazi na samom ulazu u

Nacionalni park Kopaonik, i 4 km je udaljeno od Jošaničke Banje, uz levu obalu reke

Samokovke, okruženo bukovom šumom. Izletišta Metode Izletišta Metode se nalazi

na desnoj strani Brzečke reke i smešteno je u jelovo-smrčevoj šumi, a na desnoj

blizini izletišta su geizir Gvozdac i svetište Metođe. Lovni turizam Lov je u granicama lovišta "Kopaonik" strogo zabranjen, a dozvoljen je jedino u slučaju da se određene vrste previše namnože. Lovište se prostire na teritoriji opština Brus i Raška, i obuhvata površinu 11969,04 hektara. U Nacionalnom parku lov je organizovan, a dozvole za lov izdaje čuvarska služba Javnog preduzeća Nacionalni park Kopaonik. Lovište poseduje i lovotehničke objekte: kućice za smeštaj lovaca, čeke za posmatranje i lov divljači, solišta, hranilice. ATV staza U Nacionalnom parku Kopaonik nalazi se i jedna staza na kojoj se možete kretati džipovima ili ATV vozilima (ATV – all-terrain vehicle) i idealna je za safari po Kopaoniku. Arheološki lokaliteti Kulturno nasleđe Kopaonika neraskidivo je povezano sa rudnim bogatstvom ove planine. Dosadašnja arheološka istraživanja, iako malog obima, dala su značajne podatke o antičkim lokalitetima na Kopaoniku među kojima sa izdvajaju Neveske stolice, Suvo rudište i Metođe. Ostaci ranohrišćanske crkve na Neveskim stolicama ili Crkvine predstavljaju ostatke crkve iz 3-4. veka posvećene Svetom Prokopiju, zaštitnika rudara. A u blizini njih nalaze se i ostaci manje vojne ili administrativne postaje, koja je funkcionisala u okviru rudnog revira Suvo rudište. Arheološki ostaci starih rudarskih radova zabeleženi su na čitavom nalazištu Suvo rudište i Suva ruda. Na lokalitetu Metođe se takođe nalaze rudna okna, deo starog rudarskog puta i potencijalne pozicije za prečišćavanje i topljenje rude. Aktivnost iako je Kopaonik najpoznatiji kao zimski centar, tokom leta ova prelepa šumovita planina pruža mnogobrojne aktivnosti i idealna je za odmaranje, ali i aktivan odmor. Ljubiteljima šetnje i planinarenja napravljene su mnogobrojne pešačke staze različite težine, kao i panoramska vožnja žičarom do Pančičevog vrha. Za vožnje džipovima možete koristiti ATV stazu na Kopaoniku ili ići na organizovanu safari turu. Tokom leta mnogi posetioci mogu pohađati i neki od mnogobrojnih edukativnih programa i treninga. Za ljubitelje skijanja tu je i veštačka, letnja staza na Krstu. U Dolini sportova nalazi se teretana na otvorenom i dečije igralište. Za ljubitelje avanture tu su i druge mnogobrojne aktivnosti: Avantura park Kopaonik Letnja veštačka staza za skijanje Downhill Skateboarding Zip-line Mountain cart Bob na šinama Tjuring Planinski biciklizam Paraglajding Alpinizam Avanturističke staze na Kopaoniku Rafting Ibranjavanje konja Streličarstvo

borovnice" i "Dani vrganja". U saradnji sa opštinama Raška i Brus, kao i ugostiteljskim, sportskim i drugim organizacijama, tokom čitave godine na Kopaoniku se organizuju i druge brojne manifestacije. Na Kopaoniku možete posetiti sledeće manifestacije: Tradicionalno paljenje badnjaka - 6. januarA.B.C Snowboard Kup - januarSvetski dan snega (World snow day) - 21. januarFIS Evropa kup - februarGSS Ski trka - februarKopaonik biznis forum - martSki trka za turiste na Kopaoniku - martKopaonik "Music Week" - martSamit planinskih centara Centralne Evrope - aprilDan zaštite životne sredine - 11. aprilOtvaranje letnje sezone na Kopaoniku - krajem junaSlava Sv. sveštenomučenika Metodija na "Metodu" - 3. julOrijentiring – Kopaonik - od 13. do 17. julaKopaonička slava Sv. Prokopije na "Nebeskim stolicama" - 21. julBiciklistička trka tri strane Kopaonika - krajem julaDani borovnice - kraj jula/ početak avgustaTrail race Kopaonik – Kopaonik - od 30. do 31. julallinski dani - Sabor na Semeteškom jezeru - Semeteško jezero - 2. avgustDani vrganja - početkom septembraVašar u Raški - 14. oktobarSerbian Trophy – takmičenje posada terenskih vozila klase Hard, Soft i Turist - Kopaonik - novembarSki opening – Kopaonik - decembarMeđunarodni dan planina - 11. decembar

Telefon: +381 36 54 71 229

Telefon: +381 36 737 703

[Poseti web sajt](#)

[Pošalji e-mail](#)

[Pošalji prijatelju](#)